

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'AGRICULTURA I PESCA, ALIMENTACIÓ I MEDI AMBIENT

12434 *Reial decret 599/2016, de 5 de desembre, pel qual es regula la llicència d'ús de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles».*

El Programa MaB «Persona i Biosfera» de la UNESCO és un instrument per formular criteris i exemplificar un nou model de relació de l'ésser humà amb la natura. Un exemple particular d'aquestes intencions i objectius són les reserves de la biosfera, espais singulars que, sense que això impliqui necessàriament un règim jurídic especial, són reconegudes per la UNESCO com a àrees de referència on portar a la pràctica una nova manera de relació de l'home amb la natura.

La Xarxa de Reserves de la Biosfera Espanyoles constitueix un subconjunt definit i reconeixible de la Xarxa Mundial de Reserves de la Biosfera. La regulació, caracterització i potenciació d'aquestes reserves de la biosfera es basa en el fet que constitueixen un model de gestió integrada, participativa i sostenible del patrimoni i dels recursos naturals, amb els objectius bàsics de conjugar la preservació de la biodiversitat biològica i dels ecosistemes, amb un desenvolupament ambientalment sostenible que produeixi la millora del benestar de la població, i potenciï la participació pública, la recerca, l'educació en la integració entre desenvolupament i medi ambient, i la formació en noves formes de millorar aquesta integració.

El Reial decret 342/2007, de 9 de març, pel qual es regula el desplegament de les funcions del Programa MaB, així com el Comitè Espanyol del Programa esmentat, a l'Organisme Autònom Parcs Nacionals, i el Reial decret 387/2013, de 31 de maig, que el va modificar, identifiquen l'Organisme Autònom Parcs Nacionals com a organisme públic encarregat de la coordinació del desenvolupament del Programa MaB de la UNESCO a Espanya. Entre les seves funcions, li competeix impulsar i coordinar les activitats que constitueixen la contribució espanyola al Programa internacional sobre persona i la biosfera, en el camp de la conservació del patrimoni natural, del desenvolupament sostenible, de la formació i, en particular, de la promoció del concepte de reserva de la biosfera.

Amb l'objectiu fonamental d'impulsar i coordinar la promoció del concepte de reserva de la biosfera, l'Organisme Autònom Parcs Nacionals, amb la conformitat del Consell de Gestors del Comitè Espanyol del Programa MaB, va crear la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles». Aquesta ha de destacar i diferenciar determinats productes artesanals i naturals dels territoris reconeguts com a reserves de la biosfera, així com els productes elaborats i els serveis dels municipis que pertanyen a les reserves i que contribueixen a complir les funcions bàsiques de conservació, desenvolupament i suport logístic d'aquestes, sempre d'acord amb el pla de gestió de la reserva corresponent, per tal de respectar les singularitats de cadascuna.

La Línia d'acció estratègica C.7 de l'Estratègia del Programa MaB de la UNESCO (2015-2025), aprovada per la 38a Conferència General de la UNESCO, celebrada a París el 17 de setembre de 2015, reconeix la marca mundial «Reserva de la Biosfera», però amb un caràcter complementari a la marca local, com seria la de «Reserves de la Biosfera Espanyoles». Es pot regular, doncs, una marca nacional, perquè el terme «locals» referit a les marques complementades a la internacional, atès que es tracta d'un acte de dret internacional, s'ha d'entendre tant a les estrictament locals, des de la perspectiva del dret intern, com les marques autonòmiques i estatals. La marca establerta per la UNESCO pot donar més visibilitat i difusió als productes, fins i tot a escala mundial, però són les marques locals les que han d'atorgar i verificar les corresponents garanties de qualitat i procedència geogràfica dels productes als consumidors.

A més, l'establiment de la marca internacional encara no s'ha produït; serà a la fi de l'any 2018, com assenyala el mateix objectiu C7.1 del Pla d'acció de Lima per al Programa MaB aprovat durant el 4t Congrés Mundial de Reserves de la Biosfera el 17 de març de 2016 i per la 28a reunió del CIC del MaB el 19 de març de 2016.

Per això, es considera convenient i oportú el reconeixement de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles» i, en conseqüència, l'aprovació d'una normativa que reguli les normes i els requisits per a la concessió, el manteniment i l'extinció de la llicència d'ús d'aquesta marca, de manera que sigui conforme a la futura marca internacional, segons la proposta del Pla d'acció de Lima abans esmentat, i la Llei 17/2001, de 7 de desembre, de marques.

Aquest Reial decret constitueix una aplicació de l'article 50 i desplegament addicional dels articles 68 a 70, tots de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat.

En la seva elaboració s'han consultat l'Oficina Espanyola de Patents i Marques i el Comitè Espanyol del Programa MaB.

En virtut d'això, a proposta de la ministra d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 2 de desembre de 2016,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Aspectes generals

Article 1. *Objecte, titularitat i aspectes bàsics de la llicència d'ús de la marca.*

1. Aquest Reial decret estableix les normes i els requisits per a la concessió, el manteniment i l'extinció de la llicència d'ús de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles».

2. L'Organisme Autònom Parcs Nacionals, del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, és el titular de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles», en virtut de la seva inscripció a l'Oficina Espanyola de Patents i Marques.

3. La llicència emesa en aplicació del present reglament d'ús rep el nom de llicència de l'Organisme Autònom Parcs Nacionals de producte o servei per a l'ús de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles».

4. La llicència d'ús es concedeix a un producte o servei determinat a la llicència, de manera que no constitueix una certificació dels serveis que puguin estar relacionats amb el producte objecte de la certificació ni dels productes que puguin estar relacionats amb el servei objecte de la certificació.

5. La marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles» només es pot associar a qualsevol altre tipus de marca comercial en els termes que preveu l'article 19.

Article 2. *Definicions.*

Als efectes d'aquest reglament s'han de tenir en compte les següents definicions dels tipus de productes utilitzats i de l'òrgan de control extern:

a) Producte natural: producte que es troba a la natura com a tal, bé aïllat o bé integrat amb d'altres i que s'obté directament o mitjançant processos físics simples, on no s'utilitzin agents químics a excepció de l'aigua, com ara premsatge, destil·lació simple, decantació, centrifugació, evaporació, etc.

b) Producte elaborat: producte que no es troba a la natura com a tal i que procedeix de la transformació i/o combinació d'altres productes, amb l'exclusió dels que entrin dins de la definició de producte natural.

c) Producte artesanal: els produïts per artesans, ja sigui totalment a mà, o amb l'ajuda d'eines manuals, o fins i tot de mitjans mecànics, sempre que la contribució manual directa de l'artesà segueixi sent el component més important del producte acabat. Es produeixen sense limitació pel que fa a la quantitat i amb la utilització de primeres matèries procedents de recursos sostenibles. La naturalesa especial dels productes artesanals es basa en les seves característiques distintives, que poden ser utilitàries, estètiques, artístiques, creatives, vinculades a la cultura, decoratives, funcionals, tradicionals, simbòliques i significatives religiosament i socialment.

d) Òrgan de control extern: entitat, pública o privada, externa i independent dels òrgans de gestió de la reserva de la biosfera, responsable d'avaluar la conformitat i certificar el compliment dels requisits que reculli la norma que reguli l'ús de la marca pròpia de cada reserva de la biosfera en concret.

Article 3. *Funció i abast de la marca.*

La marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles» destaca i diferencia els productes naturals i artesanals dels territoris reconeguts com a reserves de la biosfera i els productes elaborats i/o els serveis d'empreses donades d'alta en algun dels municipis que pertanyen a les reserves i que contribueixen a una o més de les funcions bàsiques que han de complir les reserves de la biosfera (conservació, desenvolupament i suport logístic), així com que estiguin d'acord amb el pla de gestió de la reserva de la biosfera corresponent, per tal de respectar les singularitats de cadascuna. Per a això, els productes i/o serveis han de complir una sèrie de criteris i s'han de proveir amb la qualitat que defineix aquest reglament, a més de ser ambientalment respectuosos. De la mateixa manera, qualsevol producte o servei susceptible de ser diferenciats per les marques específiques de cada reserva poden obtenir, al seu torn, la llicència d'ús de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles», sempre que compleixin les premisses bàsiques de qualitat i procedència que descriu aquest reglament.

Article 4. *Llicenciatari.*

1. Qualsevol persona física o jurídica que dugui a terme la seva activitat en algun dels municipis que pertanyen a la reserva de la biosfera pot sol·licitar la concessió de la llicència d'ús de la marca per a un o diversos dels seus productes o serveis, sempre que es compleixin els requisits que estableix aquest Reial decret i els requisits específics addicionals que exigeixi la reserva de la biosfera corresponent en la seva marca pròpia.

Per a la concessió de la llicència d'ús de la marca és desitjable, tot i que no vinculant, que les persones físiques o jurídiques sol·licitants tinguin en compte el Pacte mundial de les Nacions Unides (Global Compact), que persegueix promoure, a través de deu principis, la responsabilitat social empresarial (RSE) a les àrees de drets humans, normes laborals, medi ambient i lluita contra la corrupció en les activitats i l'estratègia de negoci de les empreses. L'adhesió al Pacte esmentat únicament suposa la voluntat d'implantar bones pràctiques empresarials, sense que comporti cap obligació jurídica ni d'un altre tipus. Per a la concessió de la llicència d'ús de la marca no és necessari que les empreses sol·licitants estiguin adherides al Pacte mundial de les Nacions Unides. Els principis que recull el Pacte esmentat s'enumeren i es desenvolupen a l'annex III.

2. La llicència d'ús de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles» no és exclusiva.

Article 5. *Categories, productes i serveis sota la protecció de la marca.*

1. La llicència d'ús de la marca es pot concedir als productes i serveis que siguin conformes a les especificacions que estableixen l'article 10 i els annexos I i II, i es divideixen en les categories següents:

- a) Productes agroalimentaris.
- b) Productes artesanals.

- c) Productes i serveis turístics (allotjaments, restauració, altres serveis turístics).
- d) Esdeveniments.
- e) Altres productes i serveis.

2. Cada òrgan de gestió de la reserva de la biosfera ha de fixar els requisits específics que han de complir els productes i serveis de la seva reserva amb la finalitat d'adaptar-los a les singularitats de cadascuna d'aquestes i al que fixi el seu pla de gestió, sense perjudici dels requisits generals que preveu aquest reglament.

CAPÍTOL II

Òrgans competents

Article 6. *Organisme Autònom Parcs Nacionals.*

L'Organisme Autònom Parcs Nacionals és l'òrgan de control responsable del bon ús de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles», com a titular d'aquesta. Li correspon l'exercici de les funcions que preveu l'article 10.6 de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del patrimoni de les administracions públiques, respecte de la marca esmentada. És l'encarregat de mantenir actualitzat el registre que descriu l'article 15.

Article 7. *Consell de Gestors del Comitè Espanyol del Programa MaB.*

El Consell de Gestors del Comitè Espanyol del Programa MaB, creat pel Reial decret 342/2007, de 9 de març, ha de donar suport a l'òrgan de control per a l'avaluació de les sol·licituds presentades pels interessats per obtenir la llicència d'ús de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles», així com per assessorar l'òrgan de control sobre qualsevol tema d'interès referent a l'ús de la marca.

Article 8. *Reserves de la biosfera.*

1. La reserva de la biosfera que vulgui que els productes produïts o els serveis prestats dins de la seva reserva disposin del distintiu de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles» ha de disposar de:

- a) Un òrgan de gestió funcional.
- b) Un pla d'acció en vigor.
- c) Un sistema de marca registrada pròpia.
- d) En el cas de serveis turístics, la reserva de la biosfera ha d'estar adherida al Club de Producte Turístic Reserva de la Biosfera.

2. El sistema de marca pròpia de cada reserva de la biosfera ha de fixar, entre altres punts, en relació amb aquesta marca:

- a) El control i seguiment de la marca pròpia que s'han de tenir en compte a l'hora de definir un sistema de control d'aquesta marca.
- b) Els requisits específics per als productes produïts i els serveis prestats a la seva reserva que recullin les singularitats d'aquesta reserva i el que fixi el seu pla de gestió, i que siguin concordes als requisits que fixa aquest reglament.

3. Quan la reserva de la biosfera, en el moment en què s'aprovi aquest reglament, disposi d'un sistema de marca pròpia i aquest no prevegi els punts que fixa l'apartat anterior, l'òrgan de gestió d'aquesta ha de modificar o complementar el seu sistema de manera que reculli els requisits anteriors per poder acollir-se a la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles».

4. El sistema de control ha de garantir el compliment dels requisits que exigeix aquest reglament, així com els requisits addicionals que fixi l'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera corresponent que permetin assegurar que són concordes al seu pla de gestió.

Sobre això, l'Organisme Autònom Parcs Nacionals i els òrgans de gestió de les reserves de la biosfera han de definir els requisits mínims per efectuar el control i seguiment, com la periodicitat, les visites *in situ*, la documentació, la memòria de sostenibilitat, etc.

5. En cas que el control el dugui a terme un òrgan extern, aquest ha de complir els requisits mínims que enumera l'apartat següent. Els òrgans de gestió de les reserves de la biosfera poden establir requisits més exigents quan així ho considerin oportú o necessari.

6. L'òrgan de control extern ha de complir com a mínim els requisits següents:

a) Ser una entitat jurídica independent l'objecte social de la qual prevegi l'activitat de la realització d'auditories tècniques en el camp de la qualitat i el medi ambient.

b) Disposar de tècnics qualificats d'auditors en el camp de la qualitat i el medi ambient.

c) Estar acreditada en el camp de la qualitat i de la gestió ambiental.

d) Disposar de procediments per a la realització de les auditories i avaluacions que s'han d'efectuar a les empreses i entitats sol·licitants.

e) Ser una entitat privada o pública independent de les parts interessades (Administració, empreses objecte d'aplicació de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles», membres de l'Organisme Autònom Parcs Nacionals, reserves de la biosfera, etc.).

f) L'entitat no pot exercir activitats de consultoria en les empreses objecte de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles».

7. L'Organisme Autònom Parcs Nacionals ha de valorar en cada cas si el sistema desenvolupat per l'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera permet assegurar la protecció de la marca general.

8. Els òrgans de gestió de les reserves de la biosfera han d'elaborar un informe anual, que han de lliurar a l'Organisme Autònom Parcs Nacionals, en el qual s'han de recollir totes les llicències d'ús d'aquesta marca concedides en les seves reserves i, si s'escau, les incidències amb aquestes, així com els productes i els serveis per als quals s'han concedit.

CAPÍTOL III

Procés d'autorització

Article 9. *Sol·licitud.*

L'interessat, persona física o jurídica esmentades a l'article 4 d'aquest reglament, ha d'adreçar la sol·licitud per a la llicència d'ús de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles», juntament amb la documentació que acrediti el compliment dels requisits que defineix aquest reglament i, si s'escau, la mateixa reserva, davant l'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera a la qual pertanyi el municipi on es produeixi el producte o estigui registrada l'empresa, o a qualsevol dels llocs que preveu l'article 16 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Article 10. *Requisits i documentació necessària per a la concessió de la llicència d'ús de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles».*

1. Tots els productes i serveis per als quals se sol·liciti la llicència d'ús de la marca han de complir la legislació específica, incloent-hi l'ambiental i sociolaboral, que els sigui aplicable, així com disposar dels permisos, les llicències i les autoritzacions corresponents.

2. Juntament amb aquests requisits generals, s'ha de demostrar el compliment dels altres requisits que estableix aquest reglament, els que estableix l'annex II i els que fixi l'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera corresponent.

3. El sol·licitant ha de presentar la sol·licitud juntament amb la documentació que permeti comprovar el compliment dels apartats de la legislació esmentada en els apartats anteriors.

4. L'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera s'ha d'encarregar de comprovar el compliment dels requisits que estableixen els apartats anteriors per poder continuar amb el procés de concessió de la llicència d'ús de la marca.

5. En el cas que es disposi d'una certificació d'origen o qualitat per al producte o servei, atorgada per una administració competent o organisme autoritzat o per una entitat de certificació acreditada per l'ENAC, que determini el compliment de la legislació corresponent, es pot obviar la comprovació d'aquest aspecte, sempre que així ho prevegi el sistema de marca pròpia de la reserva de la biosfera.

6. En cas que s'hagin d'establir altres requisits per adaptar-se a les noves exigències nacionals o internacionals en la matèria, és procedent la modificació del present reglament.

Article 11. *Valoració de la sol·licitud.*

1. L'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera davant la qual es presenti la sol·licitud ha d'estudiar aquesta sol·licitud i els documents presentats amb la finalitat de determinar que l'expedient inclou tota la documentació exigida.

En cas que es detecti la falta d'algun document, s'ha de requerir l'interessat perquè, en un termini de deu dies, esmeni la falta i adjunti els documents preceptius, amb indicació que, si no ho fa, es considerarà que desisteix de la seva petició, amb la resolució prèvia corresponent.

2. Després d'avaluar la sol·licitud i comprovar que compleix els requisits documentals exigits, l'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera ha d'emetre un informe preceptiu que ha de remetre a l'Organisme Autònom Parcs Nacionals.

3. L'Organisme Autònom Parcs Nacionals ha de valorar la documentació rebuda, i pot sol·licitar tota la informació, la documentació o els informes que consideri necessaris als efectes de la resolució, de conformitat amb el procediment que preveu la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

L'Organisme Autònom Parcs Nacionals ha d'emetre un informe amb la seva valoració, que ha de traslladar al Consell de Gestors del Comitè Espanyol del Programa MaB als efectes de l'emissió d'un informe preceptiu sobre el compliment dels requisits que exigeix l'article 10. Aquest procés es pot fer per mitjans electrònics.

Article 12. *Concessió de la llicència d'ús de la marca.*

El director de l'Organisme Autònom Parcs Nacionals ha d'avaluar l'expedient de la sol·licitud de llicència i ha d'emetre i notificar la seva decisió de concedir o denegar la llicència d'ús de la marca considerant els informes emesos, en un termini màxim de tres mesos a comptar de la data del registre d'entrada de la sol·licitud i l'informe preceptiu del gestor de la reserva a l'Organisme Autònom Parcs Nacionals. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi notificat la resolució, s'entén que la sol·licitud ha estat estimada per silenci administratiu, sense perjudici de l'obligació de dictar resolució expressa. L'Organisme Autònom Parcs Nacionals ha de comunicar a l'òrgan de gestió corresponent les resolucions adoptades sobre les sol·licituds i llicències de la seva reserva.

La resolució no posa fi a la via administrativa i és recurrible en alçada davant del president de l'Organisme Autònom Parcs Nacionals d'acord amb els articles 121 i 122 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

Article 13. *Validesa de la llicència.*

1. La llicència d'ús de la marca és vàlida durant quatre anys, comptats des de la data de la notificació de la seva concessió per l'Organisme Autònom Parcs Nacionals.

2. De conformitat amb l'article 14, abans que transcorri el termini de quatre anys, la llicència d'ús pot ser renovada i, si s'escau, actualitzada. Aquest procés es pot repetir indefinidament.

3. La llicència deixa d'estar en vigor quan hagi finalitzat el termini de vigència i no s'hagi renovat, quan hagi estat revocada o quan li sigui retirada l'autorització de la marca pròpia de la reserva de la biosfera corresponent, tal com estipuli el seu propi reglament.

Article 14. *Renovació de la llicència d'ús de la marca.*

La llicència es pot renovar per quatre anys més, sempre que en el moment de la renovació es compleixin els requisits exigits. El llicenciatari ha de sol·licitar la renovació a l'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera corresponent amb almenys tres mesos d'antelació a la finalització de la vigència. Aquest procés es pot repetir indefinidament.

El procediment per a la renovació és el que preveuen els articles 11 i 12 per a la concessió de la llicència d'ús de la marca.

Article 15. *Registre.*

L'Organisme Autònom Parcs Nacionals ha de mantenir un registre de les llicències atorgades, en què constati les dates de concessió i els períodes de validesa de les llicències d'ús corresponents, així com una descripció succinta dels productes i serveis als quals es concedeixi la llicència d'ús de la marca. La consulta a aquest registre ha de ser pública i gratuïta des de la seu electrònica de l'Organisme esmentat.

Article 16. *Confidencialitat.*

L'Organisme Autònom Parcs Nacionals, així com l'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera corresponent, han de garantir i protegir les dades personals i altres dades proporcionades pels llicenciataris, de conformitat amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal. Per a això s'han d'establir els fitxers corresponents, als quals els interessats es puguin dirigir per exercir els seus drets d'accés, rectificació, oposició o cancel·lació.

CAPÍTOL IV

Obligacions del llicenciatari, control de la llicència d'ús de la marca i condicions d'ús d'aquesta

Article 17. *Obligacions del llicenciatari.*

1. El beneficiari de la llicència d'ús de la marca per al seu producte o servei està obligat a garantir en tot moment el compliment dels requisits que exigeix aquest reglament, així com els que exigeixi l'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera corresponent, i es pot justificar mitjançant una declaració responsable.

2. Durant el període de vigència de la llicència d'ús de la marca, el llicenciatari ha d'informar anualment l'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera corresponent, que, al seu torn, ha d'informar l'Organisme Autònom Parcs Nacionals, de qualsevol canvi que pugui afectar el compliment dels requisits exigits tant per aquest reglament com per la reserva de la biosfera.

3. En cas que es produeixi algun canvi, com el cessament temporal o definitiu en la producció del producte o canvis de forma jurídica o raó social de l'empresa, que afecti l'apartat 1 d'aquest article, el beneficiari de la llicència ha de comunicar aquests canvis de manera immediata a l'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera, que els ha d'analitzar, ha de determinar si és necessari prendre alguna mesura addicional i n'ha d'informar l'Organisme Autònom Parcs Nacionals.

Si el canvi pot donar lloc a la revocació de la llicència d'ús, s'ha de procedir a la tramitació del procediment que preveu l'article 20.

4. Només es poden modificar d'ofici els requisits exigits per als productes i serveis quan es determini que són essencials per complir la finalitat de la marca i siguin concordes als principis de les reserves de la biosfera.

5. Quan la marca sigui revocada, el beneficiari de la llicència ha de deixar de fer-ne ús. Així mateix, ha de retirar de la seva documentació pública qualsevol referència a la marca.

No obstant això, el beneficiari pot tornar a sol·licitar l'ús de la llicència sempre que desapareguin les circumstàncies que van provocar la revocació de la llicència d'ús de la marca i es compleixin els requisits que exigeix aquest reglament i, si s'escau, la reserva de la biosfera corresponent.

Article 18. *Control i seguiment de l'ús correcte de la llicència.*

1. Els òrgans de gestió de les reserves de la biosfera són els encarregats de dur a terme el control del compliment dels requisits que estableix aquest reglament per als productes i serveis a través del sistema de control desenvolupat pel sistema de marca pròpia. Aquest control el poden fer directament els òrgans de gestió de les reserves o les empreses certificadores contractades a aquest efecte, i en darrera instància, els responsables de l'emissió dels informes sobre el control del compliment dels requisits són els òrgans gestors de les reserves.

2. L'Organisme Autònom Parcs Nacionals ha de valorar, en tot cas, si el sistema desenvolupat per cada reserva de la biosfera per a la seva marca pròpia és suficient per protegir la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles».

Article 19. *Condicions d'ús de la marca.*

1. Mitjançant la concessió de la llicència d'ús, el llicenciatari pot fer ús de la marca per als productes o serveis certificats d'acord amb les condicions que estableix aquest article.

2. La concessió de la llicència comporta l'autorització per utilitzar la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles.»

3. No es pot fer ús de la marca, total o en part, sense disposar de la llicència d'ús per al producte o servei de què es tracti.

4. L'ús de la marca està restringit als llicenciataris i subjecte a les condicions següents:

a) El llicenciatari no pot utilitzar en cap cas la marca en altres productes o serveis diferents d'aquells per als quals s'ha concedit, ni transferir la llicència d'ús de la marca a tercers.

b) La marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles» i la marca pròpia de cada reserva de la biosfera s'han de col·locar sense superposicions i sense alteracions.

c) La marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles» només es pot utilitzar de manera accessòria i mai a títol principal o com a substitut de la marca de l'usuari. En particular, la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles» no pot tenir una dimensió igual o més gran que la marca del recurs local, producte, bé o servei, ni pot estar col·locada en un lloc que indueixi a error sobre la seva veritable naturalesa.

d) En el cas dels productes, la marca ha d'anar associada al producte per al qual es va concedir, no al fabricant que el produeix.

e) En el cas dels serveis, la marca ha d'estar associada al servei per al qual es va sol·licitar, no als productes utilitzats per a la seva prestació.

5. El llicenciatari no pot fer ús d'aquesta marca des del moment en què es produeixi un dels fets següents:

a) Quan l'entitat de certificació que la reserva de la biosfera consideri per al control i seguiment de la seva pròpia marca li comuniqui la suspensió temporal o la retirada definitiva del certificat de la marca de la reserva de la biosfera del producte o servei.

b) Quan l'Organisme Autònom Parcs Nacionals li comuniqui la suspensió temporal o la revocació de la llicència d'ús de la marca en el producte o servei.

c) Quan caduqui el certificat o la llicència d'ús de la marca.

6. Es considera ús abusiu de la marca la seva utilització en:
- Productes o serveis per als quals no hagi estat concedida la llicència.
  - Productes o serveis la llicència d'ús de la marca dels quals estigui suspesa temporalment o revocada.

Article 20. Incompliment de les obligacions i condicions.

1. L'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera que tingui coneixement de conductes o fets que puguin suposar incompliment per part del llicenciatari de les obligacions i condicions que estableix aquest reglament, ho ha de comunicar a l'Organisme Autònom Parcs Nacionals als efectes de la iniciació del procediment de revocació de la llicència d'ús de la marca.

2. El procediment de revocació s'ha d'iniciar per acord del director de l'Organisme Autònom Parcs Nacionals, que s'ha de notificar al llicenciatari afectat i a l'òrgan de gestió de la reserva, i se'ls ha d'atorgar un termini de quinze dies per presentar les al·legacions que considerin procedents.

Una vegada iniciat el procediment, el director de l'Organisme Autònom Parcs Nacionals pot adoptar, com a mesura provisional, la suspensió temporal de la llicència d'ús de la marca als efectes d'assegurar l'eficàcia de la resolució que pugui recaure, de conformitat amb el que disposa l'article 56 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

3. L'òrgan que tramiti el procediment ha d'efectuar d'ofici totes les actuacions que siguin necessàries per a l'examen dels fets, i ha de sol·licitar les dades i informacions que siguin rellevants per determinar l'existència d'incompliment de les obligacions i condicions que recull aquest reglament. En tot cas, s'ha de sol·licitar un informe preceptiu al Consell de Gestors del Comitè Espanyol del Programa MaB.

Instruït el procediment, s'ha de donar tràmit d'audiència als efectes de posar-lo de manifest a l'interessat, a qui s'ha d'atorgar un termini de quinze dies per presentar les al·legacions que consideri pertinents.

4. El procediment finalitza per resolució del director de l'Organisme Autònom Parcs Nacionals, en la qual s'ha de decidir l'existència o no d'incompliment per part del llicenciatari de les obligacions i condicions que estableix aquest reglament, i la qual s'ha de comunicar al llicenciatari i a l'òrgan gestor de la reserva.

La resolució no posa fi a la via administrativa i és recurrible en alçada davant del president de l'Organisme Autònom Parcs Nacionals d'acord amb els articles 120 i 121 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

5. Si s'acredita l'incompliment de qualsevol dels requisits que van servir de base per a la concessió de la llicència o de les obligacions derivades de la seva obtenció, així com de les condicions que recull l'article 19, la resolució ha de disposar la revocació de la concessió de la llicència d'ús de la marca.

6. La renúncia del llicenciatari a l'ús de la marca suposa la seva revocació, que s'ha de manifestar per resolució del director de l'Organisme Autònom Parcs Nacionals.

7. En el cas de revocació de la llicència d'ús de la marca, l'Organisme Autònom Parcs Nacionals i l'òrgan de gestió de la reserva de la biosfera corresponent poden fer la publicitat que considerin oportuna en nom de mantenir la imatge de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles» i del dret dels consumidors i usuaris a una informació veraç.

8. Qualsevol ús abusiu de la marca, definit a l'article 19.6, per part del llicenciatari o d'un tercer, faculta l'Organisme Autònom Parcs Nacionals per iniciar les accions judicials que consideri convenients.

Disposició addicional única. Finançament.

L'aprovació d'aquest Reial decret no ha de suposar un increment de la despesa pública i s'ha d'atendre amb els mitjans humans i materials existents a l'Organisme Autònom Parcs Nacionals.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta en virtut de la competència estatal en matèria de legislació bàsica sobre protecció del medi ambient de conformitat amb el que disposa l'article 149.1.23a de la Constitució, si bé no constitueix legislació bàsica, sinó que es dicta en exercici de les competències de desplegament i execució de l'article 149.1.23a que corresponen a l'Estat per l'abast internacional de la matèria esmentada.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 5 de desembre de 2016.

FELIPE R.

La ministra d'Agricultura i Pesca,
Alimentació i Medi Ambient,
ISABEL GARCÍA TEJERINA

ANNEX I

Requisits essencials

Els sol·licitants han de complir els requisits següents per poder obtenir la llicència d'ús de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles»:

1. Tenir una acreditació de marca pròpia d'alguna reserva de la biosfera espanyola, i en el cas de les empreses de turisme, haver aplicat els requisits i estar adherides al Club de Producte Turístic Reserves de la Biosfera Espanyoles creat per la Secretaria d'Estat de Turisme del Ministeri d'Indústria, Energia Turisme i aprovat pel Comitè Espanyol del Programa MaB de la UNESCO.

2. Complir el següent en funció de la metodologia de producció i de les primeres matèries o els recursos utilitzats.

a) Per al cas de productes agroalimentaris, que les primeres matèries utilitzades procedeixin en més d'un 50% d'un territori declarat reserva de la biosfera. Aquest requisit està supeditat al que exposi respecte a la procedència de primeres matèries el reglament d'ús de la marca pròpia de cada reserva de la biosfera.

b) Per al cas dels productes artesanals, que siguin elaborats dins dels límits d'una reserva de la biosfera.

c) Per als serveis turístics d'allotjament i restauració, han d'estar ubicats a l'interior d'una reserva de la biosfera.

d) Per a altres serveis turístics, que es duguin a terme almenys en un 50% a l'interior de la reserva de la biosfera.

e) El productor o el titular del servei, si s'escau, ha de disposar de les llicències i els permisos que estableixi la legislació sectorial aplicable i vigent en cada moment.

f) En el cas de productes agroalimentaris, han d'acreditar el compliment dels corresponents requisits higienicosanitaris que estableixi l'autoritat competent en la matèria per a cada cas, tant en el mateix producte com en els processos i les instal·lacions que s'hi relacionin.

g) Tant en els productes agroalimentaris com en els artesanals i en els serveis, s'han de tenir recollides documentalment les especificacions de qualitat del producte o servei, igual que els procediments de control i el seu resultat.

3. Contribuir a la consecució de beneficis ambientals i de sostenibilitat en la fabricació dels productes o la prestació dels serveis.

a) S'ha d'acreditar una gestió ambiental de l'activitat (tractament de residus, consum d'energia, aigua, etc.) de conformitat amb la figura de la reserva de la biosfera.

b) Assumir un compromís formal de millora contínua en el comportament mediambiental, de caràcter anual.

c) Disposar d'un manual de bones pràctiques mediambientals.

4. Contribuir a la consecució de beneficis culturals.

a) S'ha de formalitzar un compromís amb les tradicions culturals i identificadores del lloc en què es porta a terme l'activitat.

És responsabilitat de l'entitat gestora de cada reserva de la biosfera disposar d'un sistema de control i seguiment, establert en el reglament de la seva marca pròpia, del compliment dels requisits exigits per aquest reglament i dels requisits específics exigits pel sistema de marca pròpia.

ANNEX II

Requisits no essencials

A l'hora d'efectuar l'estudi de valoració de la sol·licitud, els organismes involucrats en el procés de concessió de la llicència d'ús de la marca «Reserves de la Biosfera Espanyoles» han de considerar el compliment dels requisits que s'enumeren a continuació.

1. El producte ha estat produït seguint mètodes tradicionals desenvolupats dins de la reserva de la biosfera.
2. El producte ha estat produït sense seguir mètodes tradicionals però sí uns criteris de qualitat extra en comparació amb altres productes de la seva mateixa categoria.
3. S'ha contribuït a la recuperació d'activitats agrícoles i ramaderes, sota pràctiques sostenibles, dins del territori reserva de la biosfera.
4. Es tracta de productes i serveis innovadors.
5. Es tracta de productes i serveis vinculats a la utilització d'energies renovables.
6. Es tracta de productes i serveis vinculats a la utilització de reciclatge.
7. Es tracta de productes i serveis vinculats a la utilització de la mobilitat sostenible.
8. El servei contribueix a posar en valor el patrimoni natural i cultural de la reserva de la biosfera.
9. Es participa activament en el desenvolupament d'actuacions impulsades des dels òrgans de gestió de cada reserva de la biosfera.
10. Es disposa d'un sistema de gestió i control de qualitat.
11. Hi ha una memòria de sostenibilitat, accessible i a disposició del públic.

El compliment de part o de tots els requisits enumerats en aquest annex no eximeix del compliment dels requisits definits a l'annex I, o exigits per la reserva de la biosfera corresponent. Aquests requisits donen un valor afegit a la sol·licitud.

ANNEX III

Principis del Pacte mundial de les Nacions Unides referent a la responsabilitat social empresarial (RSE) a les àrees de drets humans, normes laborals, medi ambient i lluita contra la corrupció en les activitats i l'estratègia de negoci de les empreses

Drets humans:

Principi 1: les empreses han de respectar i donar suport a la protecció dels drets humans fonamentals reconeguts universalment, dins del seu àmbit d'influència.

Principi 2: les empreses s'han d'assegurar que les seves empreses no són còmplices de la vulneració dels drets humans.

Estàndards laborals:

Principi 3: les empreses han de donar suport a la llibertat d'associació i al reconeixement efectiu del dret a la negociació col·lectiva.

Principi 4: les empreses han de donar suport a l'eliminació de qualsevol forma de treball forçós o fet sota coacció.

Principi 5: les empreses han de donar suport a l'eradicació del treball infantil.

Principi 6: les empreses han de donar suport a l'abolició de les pràctiques de discriminació en l'ocupació.

Medi ambient:

Principi 7: les empreses han de mantenir un enfocament preventiu que afavoreixi el medi ambient.

Principi 8: les empreses han de fomentar les iniciatives que promoguin més responsabilitat ambiental.

Principi 9: les empreses han d'afavorir el desenvolupament i la difusió de les tecnologies respectuoses amb el medi ambient.

Anticorrupció:

Principi 10: les empreses han de treballar en contra de la corrupció en totes les seves formes, incloses l'extorsió i el suborn.

ANNEX IV

Marca

